

Konsumtion, produktion och framtida avfall – effekter på miljö och ekonomi

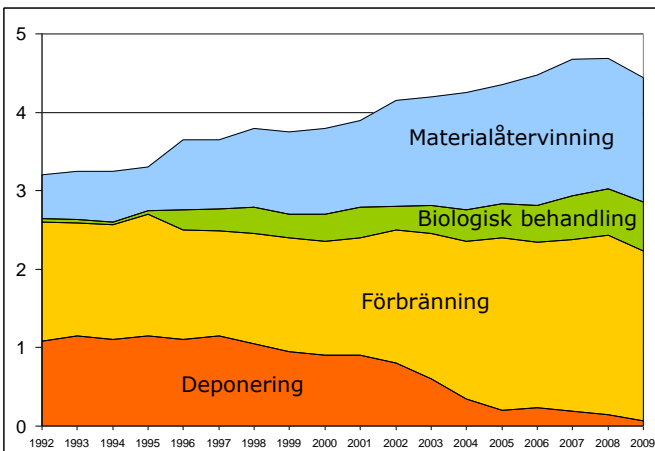
Maria Ljunggren Söderman, IVL
Anna Björklund, KTH

Tomas Forsfält och Göran Östblom, Konjunkturinstitutet
Ola Norrman Eriksson, Högskolan i Gävle
Åsa Stenmarck och Jan-Olov Sundqvist, IVL

Avfallsmängderna har ökat

Insamlat hushållsavfall i Sverige [miljoner ton per år]

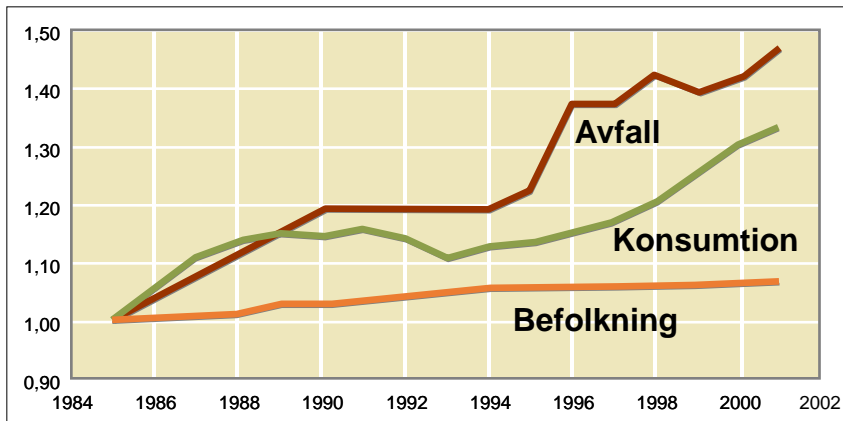

Källa: Avfall Sverige

Avfallsmängderna följer konsumtionen

Ökning av hushållsavfall, befolkning och hushållens konsumtion i Sverige 1985 – 2001

Källa: Profu

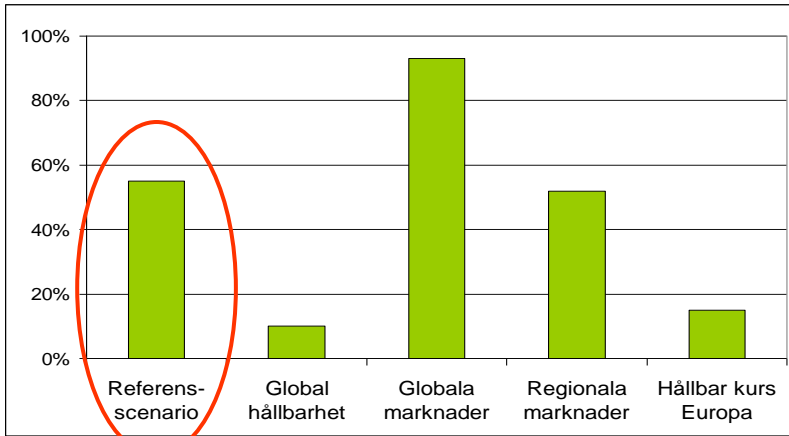

Framtida avfallsmängder?

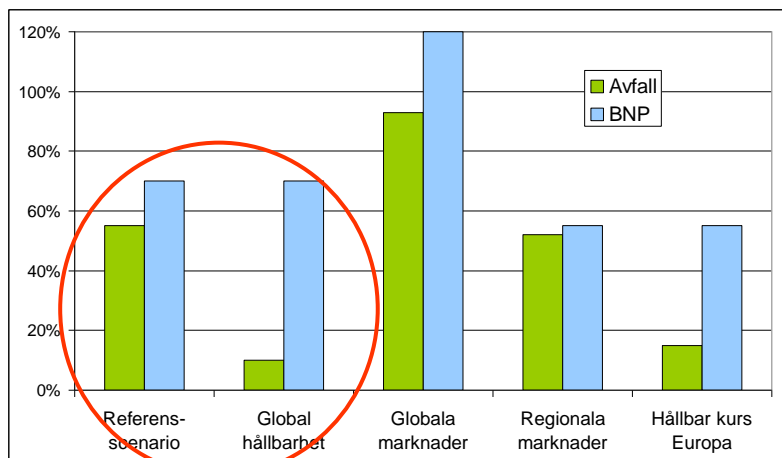
Avfallsmängderna fortsätter att öka

Ökning av uppkommet avfall 2006-2030 [procent]

Avfallsmängderna ökar mindre än BNP

Ökning av avfall och BNP 2006-2030 [procent]

Avfallet och tillväxten frikopplas *relativt*,
om företagen och hushållen fortsätter
att bli mer avfallssnåla

Miljömålet att avfallet stabiliseras
uppnås inte utan ytterligare åtgärder

Växande branscher

... men risk för ökande kostnader för
avfallslämnarna.

Lägre miljöpåverkan per ton

... men total miljöpåverkan kan öka på
sikt.

Vad behövs?

Klok utbyggnad av kapacitet –
ännu bättre system och teknik

Förebygga avfall

STYRMEDEL?

Styrmedel för förbättrad avfallshantering

Miljövinster finns att hämta
genom bättre
resursutnyttjande

- Insamlingssystem
- Behandlingsmetoder

Förebyggande styrmedel
Reklam, ja tack!

HUR: Oadresserad (ODR)
reklam bara till den som vill

VARFÖR: Minska mängden
pappersavfall

Förebyggande styrmedel
Reklam, ja tack!

Skulle förebygga ca 350 kton pappersavfall (2030)

- ➔ 1. Måttligt minskad miljöbelastning från transport och behandling
- ➔ 2. Minskat värde av avfall som energi- och materialresurs
- ➔ 3. Minskad miljöbelastning från produktion av papper

Förebyggande styrmedel

Viktbaserad avfallstaxa

HUR: Hushållen betalar per kilo avfall som slängs

VARFÖR: Kan öka källsortering och/eller förebygga hushållens avfall

Förebyggande styrmedel

Viktbaserad avfallstaxa

Skulle förebygga ca 770 kton hushållsavfall (2030)

- ➔ 1. Minskad miljöbelastning från transport och behandling
- ➔ 2. Minskat värde av avfall som energi- och materialresurs
- ➔ 3. Minskad miljöbelastning från produktion av material

Förebyggande styrmedel

Sänkt moms på tjänster

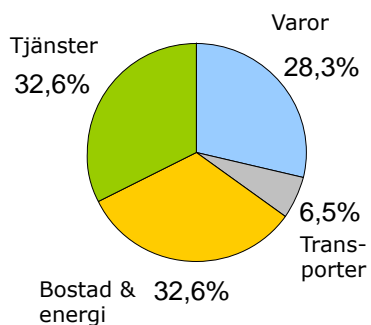
HUR: Sänkt moms på tjänster från 25 till 6%

VARFÖR: Övergång från konsumtion av varor till tjänster kan minska mängden avfall

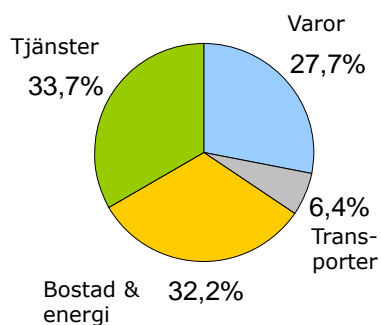

Hushållens konsumtion

FÖRE

EFTER

Avfallet minskar totalt med 1 procent

Förebyggande styrmedel **Sänkt moms på tjänster**

- ➔ Liten övergång från varor till tjänster
- ➔ Liten minskning av avfall
- ➔ Trubbigt styrmedel för att förebygga avfall

Styrmedel för en mer hållbar avfallshantering

Dagens styrmedel har bidragit till miljövinster

Få styrmedel för att förebygga avfall

Potential för ytterligare miljövinster genom bättre avfallshantering

Ännu större potential för ytterligare miljövinster genom att förebygga avfall.

Styrmedel för en mer hållbar avfallshantering

Vart vill vi gå nu?